

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

NGUYỄN CẢNH HIẾU

NGHIÊN CỨU ĐỀ XUẤT MỘT SỐ GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN
LOÀI TRE MAI XANH (*Dendrocalamus latiflorus*)
LẤY MĂNG Ở HUYỆN TRẦN YÊN, TỈNH YÊN BÁI

LUẬN VĂN THẠC SĨ LÂM NGHIỆP

THÁI NGUYÊN - 2015

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

NGUYỄN CẢNH HIẾU

NGHIÊN CỨU ĐỀ XUẤT MỘT SỐ GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN
LOÀI TRE MAI XANH (*Dendrocalamus latiflorus*)
LẤY MĂNG Ở HUYỆN TRẦN YÊN, TỈNH YÊN BÁI

Ngành: LÂM NGHIỆP
Mã số: 60 62 02 01

LUẬN VĂN THẠC SĨ LÂM NGHIỆP

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. NGUYỄN HUY SƠN

THÁI NGUYÊN - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các số liệu và kết quả nêu trong luận văn là trung thực, chưa từng được công bố trong các công trình khác. Các thông tin trích dẫn trong luận văn đều được ghi rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày 15 tháng 10 năm 2015

Học viên

Nguyễn Cảnh Hiếu

LỜI CẢM ƠN

Luận văn được hoàn thành theo Chương trình Đào tạo sau đại học khoá 21 giai đoạn 2013 - 2015 tại trường Đại học Nông Lâm Thái nguyên. Trong quá trình hoàn thành luận văn Thạc sỹ, tôi đã nhận được sự quan tâm giúp đỡ của Ban giám hiệu, Khoa đào tạo sau Đại học Trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên, cán bộ công nhân viên chức và nhân dân địa phương nơi nghiên cứu, cơ quan đơn vị nơi tôi công tác. Đặc biệt là được sự giúp đỡ tận tình của PGS.TS. Nguyễn Huy Sơn.

Nhân dịp này cho phép tôi được bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới sự giúp đỡ đó.

Trong quá trình thực hiện đề tài, bản thân tôi đã hết sức cố gắng nhưng do kinh nghiệm còn hạn chế và thời gian điều tra thực địa ngắn nên luận văn không tránh khỏi những thiếu sót và tồn tại nhất định. Tác giả rất mong nhận được ý kiến đóng góp của thầy cô và đồng nghiệp.

Thái Nguyên, ngày 15 tháng 10 năm 2015

Học viên

Nguyễn Cảnh Hiếu

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU	vii
DANH MỤC CÁC HÌNH.....	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn.....	3
Chương 1: TỔNG QUAN TÀI LIỆU	4
1.1. Tổng quan vấn đề nghiên cứu	4
1.1.1. Tình hình trồng tre lấy măng trên thế giới.....	4
1.1.2. Tình hình trồng tre lấy măng ở trong nước.....	14
1.1.3. Tình hình trồng tre lấy măng ở tỉnh Yên Bái.....	24
1.1.4. Thảo luận	24
1.2. Tổng quan khu vực nghiên cứu.....	25
1.2.1. Đặc điểm tự nhiên, KT - XH của huyện Trấn Yên, tỉnh Yên Bái	25
Chương 2: NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	36
2.1. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	36
2.1.1. Đối tượng nghiên cứu	36
2.1.2. Phạm vi nghiên cứu	36
2.2. Nội dung nghiên cứu.....	36
2.2.1. Thực trạng tình hình trồng tre lấy măng tại huyện Trấn Yên, tỉnh Yên Bái.....	36
2.2.2. Thực trạng vấn đề khai thác, chế biến và thị trường tiêu thụ măng ở huyện Trấn Yên.....	36

2.2.3. Bước đầu đánh giá hiệu quả kinh tế của một số mô hình điển hình.....	36
2.2.4. Ảnh hưởng của các chính sách đến thực trạng phát triển tre lấy măng ở huyện Trấn Yên, tỉnh Yên Bái	37
2.2.5. Đề xuất các giải pháp phát triển tre măng ở huyện Trấn Yên và tỉnh Yên Bái.....	37
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	37
2.3.1. Quan điểm và phương pháp tiếp cận	37
2.3.2. Phương pháp nghiên cứu chung	38
2.3.3. Phương pháp nghiên cứu cụ thể.....	38
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN.....	41
3.1. Thực trạng trồng tre lấy măng ở huyện Trấn Yên, tỉnh Yên Bái.....	41
3.1.1. Về chủ trương trồng tre lấy măng ở huyện Trấn Yên.....	41
3.1.2. Thực trạng diện tích đã trồng, đặc điểm khí hậu, đất đai	43
3.1.3. Các biện pháp kỹ thuật đã áp dụng.....	45
3.1.4. Thực trạng về năng suất măng.....	49
3.2. Thực trạng khai thác, chế biến và thị trường tiêu thụ măng ở huyện Trấn Yên	51
3.2.1. Thực trạng về kỹ thuật khai thác măng	51
3.2.2. Kỹ thuật sơ chế và chế biến măng	53
3.2.3. Thị trường tiêu thụ sản phẩm măng.....	55
3.3. Bước đầu đánh giá hiệu quả kinh tế của một số mô hình điển hình	57
3.3.1. Đặc điểm mô hình.....	57
3.3.2. Năng suất măng hiện tại và một vài năm gần đây	59
3.3.3. Suất đầu tư ban đầu và chi phí chăm sóc cho năm thứ hai và năm thứ ba cho 01 ha tre Mai xanh.....	60
3.3.4. Hiệu quả kinh tế của mô hình	61
3.4. Ảnh hưởng của các chính sách và chủ trương đến sự phát triển tre Mai xanh lấy măng tại huyện Trấn Yên	64
3.4.1. Ảnh hưởng của chính sách giao đất, khoán rừng	64

3.4.2. Ảnh hưởng của chính sách tín dụng ưu đãi	65
3.4.3. Ảnh hưởng của chính sách về thuế	66
3.4.4. Ảnh hưởng của mối liên kết bao tiêu sản phẩm với doanh nghiệp	66
3.4.5. Ảnh hưởng của các chính sách đầu tư, hỗ trợ khác có liên quan	66
3.5. Đề xuất các giải pháp phát triển tre măng tại huyện Trấn Yên và tỉnh Yên Bái.....	71
3.5.1. Quan điểm về đề xuất các giải pháp	71
3.5.2. Đề xuất các giải pháp phát triển	72
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	78
1. Kết luận	78
2. Kiến nghị	80
TÀI LIỆU THAM KHẢO	82
PHẦN PHỤ LỤC.....	86

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

Các từ viết tắt	Ý nghĩa
NN&PTNT	: Nông nghiệp và Phát triển nông thôn
TNHH	: Trách nhiệm hữu hạn
RDSC	: Trung tâm dịch vụ phát triển nông thôn

DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU

Bảng 1.1. Tình hình sử dụng đất đai của huyện Trấn Yên qua 3 năm 2012, 2013, 2014.	31
Bảng 1.2. Thành phần dân tộc, số hộ và nhân khẩu huyện Trấn Yên.....	32
Bảng 2.1. Cơ cấu hộ điều tra tại xã Kiên Thành, Tân Đông và Hồng Ca.....	39
Bảng 3.1. Phạm vi, quy mô thực hiện chương trình tre măng Mai xanh.....	42
Bảng 3.2. Số xã và diện tích trồng tre Mai xanh lấy măng tại huyện Trấn Yên, tỉnh Yên Bái từ năm 2003-2014.....	43
Bảng 3.3. Số hộ tham gia trồng tre Mai xanh lấy măng tại huyện Trấn Yên, tỉnh Yên Bái từ năm 2003-2014	44
Bảng 3.4. Năng suất và sản lượng măng từ năm 2003 đến năm 2014.....	50
Bảng 3.5. Tình hình tiêu thụ sản phẩm măng tre Mai xanh.....	56
Bảng 3.6. Giá thu mua măng tre Mai xanh của Công ty TNHH Vạn Đạt	56
Bảng 3.7. Những kỹ thuật đã được áp dụng của 03 mô hình.....	58
Bảng 3.8. Năng suất măng của 03 mô hình	59
Bảng 3.9. Suất đầu tư ban đầu cho 01 ha trồng mới tre Mai xanh.....	60
Bảng 3.10. Kết quả và hiệu quả sản xuất tre Mai xanh kinh doanh tính trên 1 ha trong năm 2014	62
Bảng 3.11. Những lợi ích người dân được hưởng trong liên kết với Công ty TNHH Vạn Đạt sản xuất tre Mai xanh	63

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 3.1. Giao giống tre Mai xanh cho nông dân.....	46
Hình 3.2. Tre Mai xanh mới trồng	47
Hình 3.3. Bón phân cho tre Mai xanh	48
Hình 3.4. Khai thác măng tre Mai xanh.....	52
Hình 3.5. Luộc ống măng tre Mai xanh	54
Hình 3.6. Luộc phân ngọn tre Mai xanh	54
Hình 3.1. Mối quan hệ ảnh hưởng giữa các tác nhân tham gia chương trình tre măng Mai xanh huyện Trấn Yên, tỉnh Yên Bái.....	68
Hình 3.2. Sơ đồ VENN	69